

विपश्यना

साधकहरूका लागि
प्रेरणा पत्र

बुद्ध वर्ष २५४३

भाद्र २०५६

वर्ष १६ अङ्क ५

धम्मवाणी

यं यं जनपदं याति, निगमं राजधानियो ।
सब्वन्थ पूजितो होति, यो भित्तानं न दूभति ॥
- भ्रामणेर विनय, मेत्तानिसंस-२

जो मित्रको प्रति दुर्भाव राख्दैन ऊ जुनसुकै
जनपद, निगम अथवा राजधानीमा गएपनि सबैतिर
पूजित नै हुन्छ ।

ऊ ति हान

अतीतलाई सम्झी हेर्दा मेरा एकजना हितैषी मित्र ऊ ति हानको सम्झना आउँछ । मेरो व्यावसायिक जीवनमा कनिष्ठ बरिष्ठ जति पनि साथिहरू र शासकीय अधिकारीहरूसँग सम्पर्क भयो ती सबैमध्ये उनी एकदम अनौठो किसिमको ब्यक्तित्व थियो । ऊ ति हानले राज्य सत्तामा रहेर आफ्नो उत्तरदायित्वलाई अत्यन्त स्वच्छ, नैतिकतापूर्ण आधारमा नितान्त निष्ठापूर्वक, कुशलपूर्वक र एकदम इमान्दारीपूर्वक निभाउँदै रहे ।

हामी दुईजनाको सम्बन्धमा सन् १९६० तिर ऊ ति हान रक्षामन्त्रालयका एउटा निर्देशनालयमा कार्यरत रहँदा भएको थियो । यो निर्देशनालयले बर्मी सेनाहरूको लागि खाद्य-पदार्थ र जल, यल तथा वायुसेनाहरूको लागि हातहतियार र अन्य उपकरणहरू खरीद गर्ने काम गर्दथ्यो । एक वर्षमा अरबौं रूपैयाँको खरीद गर्नुपर्थ्यो । यस खरीदारीमा करोडौं रूपैयाँको गोलमाल गर्न सकिन्थ्यो । अतः यस पदको लागि अत्यन्त विश्वासिलो ब्यक्तित्वको आवश्यकता थियो । यसको लागि बर्मी सरकारले ऊ ति हानलाई नियुक्त गरे ।

यसै समयमा यस विभागसँग मेरो पनि व्यावसायिक सम्पर्क हुन गयो । म विशेषगरी सेनाको लागि लुगाको सप्लाई गर्दथें । शुरूका दिनहरूमा नै मैले यी ब्यक्ति अत्यन्त इमान्दार, सबल, स्वच्छ र यिनको सम्पूर्ण ब्यवहार पारदर्शी छ, लुकिछिपी केही छैन भन्ने थाहापाएँ । यस्तो सरकारी अधिकारीसँग एकसाथ काम गर्न पाएकोले म खुसी थिएँ । उनले आफ्नो कार्यकालको १० वर्षको अवधिमा आफ्नो कार्यकुशलता र इमान्दारीले २५% ले फाइदा गरी देखायो । यता कपडाको भाऊ पनि २५% ले नै बृद्धि भएको थियो । कपडामा जस्तै अन्य सामग्रीको खरीदीमा पनि अवश्य लाभ उठायो होला । लत्ता-कपडाको भाऊ कायम गर्नुमा मैले पूरा सहयोग गरेको थिएँ । त्यसैले

यस क्षेत्रको बारेमा मलाई स्पष्ट जानकारी छ । ऊ ति हानको निष्कलंक सेवा, न्याय-नीति र मेहनतले नै यी सबै सम्भव थियो ।

उनको न्याय-नीति यस्तो कि त्यसबाट खरीद गर्ने र बेच्ने दुबैलाई नोक्सान नहुने खालको थियो । मलाई सम्झना छ मेरो एकजना प्रतिद्वन्दी सोहनलाल गोलियानले गोरखा-ट्याटको धेरै अर्डर पाएको थियो । सामान आइपुगे पछि जाँच विभागले परिक्षण गर्दा सामान पास भएन । त्यसैले ती सामान फिर्ता गरे, बाहिर बेच्ने आदेश दिइयो । विचारा गोलियानलाई आच्छुआच्छु भयो । बाहिर कसलाई बेच्ने ? इटलीबाट जसले ती ट्याट बनाएको थियो तिनीहरूले फिर्ता लिन मानेनन् । किनकि ति ट्याट बर्मी सरकारको आफ्नै विशेष नमूना अनुसार बनाएको थियो । अन्य कहीं यसको ग्राहक पाउन सक्दैनथ्यो ।

गोलियानले यस विभागमा भर्खरै प्रवेश गरेको थियो । शुरूमा नै यस्तो चोट परेकोले निक्कै हडबडायो । व्यापारिक रूपमा हामी दुई प्रतिद्वन्दी भएपनि व्यक्तिगत रूपमा हामी बीच स्नेह सम्बन्ध थियो । उनले आफ्नो समस्या मेरो सामु ल्यायो । मैले उनको समस्या बुझें । साँच्चै उनलाई अन्याय नै भएको थियो । साँच्चै एकदम सानो गल्तीको कारण यति धेरै सामान फिर्ता गर्ने निर्णय न्याय संगत थिएन । मैले उनलाई निर्देशकसँग स्वयं मिल्ने सल्लाह दिएँ, सायद उसले यस्तो अन्याय गर्दैन होला । मैले उनलाई सम्झाएँ कि त्यो निर्देशक एकदम न्यायप्रिय र भ्रष्टाचार-विरोधी ब्यक्ति हो त्यसैले उनले तिम्रो कठिनाई बुझ्ने छ । यदि समस्या बुझ्यो भने उसले अवश्य तिम्रो सहायता गर्नेछ । उसले यस्तै गयो । ऊ ति हानसँग भेटेर आफ्नो समस्या सम्झायो । ऊ ति हानले उसको कुरा बुझ्यो । तर गोलियानले उनलाई राम्ररी चिनेन कि साँझ नोटले भरेको झोला लिएर उनको घरमा गएछ । यो देखेर ऊ ति हानले उसलाई घरबाट निकालिदियो । उसको यो ब्यहोरा ऊ ति हानलाई बिलकुलै मन

परेन तर पनि उनको न्याय-नीतिपूर्ण निर्णयमा यसबाट केही असर परेन । उनको सारा सामान स्वीकार गरियो ।

उनको जीवनको विशुद्धताको कारणले नै मलाई यस तर्फ आकर्षित गर्‍यो । हामी दुई घनिष्ट मित्र हुनपुग्यौं । धर्मको क्षेत्रमा पनि हाम्रो मित्रता बढ्दै गयो । त्यसैले सरकारी कामकाजमा कुनै कठिनाई उत्पन्न हुन पुग्यो भने पनि म जस्तो व्यापारीसँग सर-सल्लाह लिनमा उनलाई असजिलो भएन ।

ऊ ति हानसँग धर्मको क्षेत्रमा हाम्रो मित्रता झन घनिष्ट हुँदै गयो । त्यस समयमा उनी एकजना चमत्कारी तान्त्रिक पुरुषको प्रभावमा थियो । म पनि ऊ ति हानको संगतले उनको सम्पर्कमा आएँ । मैले पनि ती सिद्धको चमत्कारपूर्ण घटनाहरू हेरेँ तर त्यसबाट त्यति प्रभावित भएन । केही समय पश्चात ऊ ति हान र उनकी श्रीमती पनि तन्त्रको मार्ग छोडेर विपश्यनाको मार्गमा आए ।

हाम्रो मित्रता दिनपर दिन बढ्दै गयो । आपत्कालीन सैनिक सरकार बनेपछि ऊ ति हान उद्योग तथा व्यवसाय मन्त्रालयको मन्त्री बने । चामल बेचनको लागि एक समय उनलाई दिल्ली जानु पर्‍यो । चामलको भाऊको सम्बन्धमा दिल्लीले आफ्नै नियम बनाएको थियो । ऊ ति हानले मलाई पनि प्रतिनिधि मण्डलको साथमा जानको लागि भन्यो । मैले स्वीकार गरेँ । त्यस समय भारत सरकारको खाद्य मन्त्री श्री एस्. के. पाटिल थिए । उनी मेरो परिचित थिए । एक पटक उनी बम्बई कांग्रेस कमिटीको अध्यक्ष हुँदा दुई दिनको लागि रंगून आएको थियो त्यसबेला मेरो आतिथ्य स्वीकार गरेको थियो । प्रतिनिधि मण्डल सहित हामी दिल्ली पुग्यौं । कुराकानी शुरू भयो । मन्त्रालयका सचिव आफ्नो भाऊमा अडिक्नुभयो । विश्वमा प्रचलित बजार भाऊमा चामल खरीद गर्न उनी तयार थिएन । उनको भनाई थियो – भारतले अधिक सामान खरीद गरिरहेछ भने अन्यको दाँजोमा कम दाम दिनु स्वभाविक नै हो । तर बर्मी सरकारलाई यो मञ्जुर थिएन । अन्तमा श्री पाटिलजीसँग भेटेपछि दुवैलाई मिल्ने भाऊ तय भयो यसबाट हामी खुसी भयौं ।

एक पटक व्यापार प्रतिनिधि मण्डलको अध्यक्षता गर्दै रूस तथा अन्य साम्यवादी देशहरूमा जानुपर्‍यो । यसपटक पनि उनले मेरो सहयोग माग्यो । त्यहाँ धेरै समस्या थिए । रूसी सरकारले धेरै जसो बर्मी चामल खरीद गर्दथ्यो । यसको बदला आफ्नो देशमा उत्पादन हुने अन्य सामानसँग साट्दथ्यो । परन्तु बर्मी देशलाई उपयोगी कुनै सामान उनीहरूसँग थिएन । दुई-तीन दिनको छलफल पछि बल्ल जति पैसाको चामल उनीहरूले किन्दथ्यो त्यति नै मूल्यको सामान अन्य पूर्वी यूरोपीय देशसँग बर्माले किन्न पाउने भयो । यसप्रकार यस समस्याको समाधान संतोषजनक रूपमा भयो ।

क्रान्तिकारी सैनिक सरकार बनेपछि पनि ऊ ति हान क्याबिनेट मन्त्री बने । यस पटक उनलाई विदेश मन्त्रालयको जिम्मा दिएको थियो, उनले यस कार्यलाई सफलतापूर्वक सम्हाले ।

त्यसै समयमा मेरी आमा अत्यन्त अस्वस्थ हुनुभयो । उहाँ दुई वर्ष पहिले नै भारत आएको थियो । यो रोग मानसिक तनावको कारण भएको थियो । डाक्टरी उपचारले केही लाभ भइरहेको थिएन । मलाई थाहा थियो कि विपश्यना साधना गर्‍यो भने यो रोग निको हुनेछ । तर भारतमा उनलाई विपश्यना कसले सिकाउँछ ? अतः मैले ऊ ति हानलाई आफ्नो समस्या पोखें । भारत जान पाएँ भने आफ्नो व्याधिग्रस्त आमाको सेवा गर्ने विचार पोखें । उनलाई विपश्यना सिकाउन पाउँथे र साथमा अन्य केही व्यक्तिहरूले पनि यसको लाभ लिन पाउँथ्यो । परन्तु सरकारको नियम यस्तो हुनसक्दैनथ्यो । त्यसबेला बर्मी सरकारले सदाका लागि बर्मा छोडेर जानेलाई अथवा विदेशमा काम पाएको व्यक्तिहरूलाई मात्र पासपोर्ट दिन्थ्यो । अन्य कुनै कारणले पासपोर्ट दिँदैनथ्यो । परन्तु आफ्नो साथीको हैषियतले मेरो आवेदनपत्र क्याबिनेटमा दर्ता गर्‍यो र फेरि देशको सर्वेसर्वा सत्ताधिनसँग पनि भेटे र कुनै असाधारण घटनावश मलाई पासपोर्ट दिइयो ।

सन् १९६९ जुन २२ को दिन भारत पुगेँ र जुलाई महिनामा नै पहिलो शिविर राखें, जसमा मेरा बाबु आमाको साथसाथै अन्य केही व्यक्तिहरू सामेल थिए । सबैलाई अपूर्व लाभ भयो । आमा रोग मुक्त हुनुभयो । धेरैले लाभ उठाए अतः पछि शिविरहरू क्रमशः सञ्चालन हुँदै गए ।

म केवल तीन महिनाको लागि मात्र भारत आएको थिएँ परन्तु अब शिविर पछि शिविर लगातार हुन थाल्यो । अतः मैले ऊ ति हानलाई सोधें कि अधिक समयसम्म शिविर राख्दै रहूँ ? उसले मेरो पासपोर्टको अवधि पाँचवर्षसम्मको रहेको जानकारी दिए । अतः त्यतिञ्जेलसम्मको लागि कसैले पनि रोक्न नसक्ने भयो । उनकै प्रयासले करीब २००० वर्ष पछि पुनः एक पटक भारतमा धर्म-गंगा प्रवाहमान हुन पुग्यो । पाँच वर्ष पछि मेरो भिसा फेरि पाँच वर्षको लागि थपियो ।

यसभित्र विपश्यनामा विदेशी शिविरार्थीहरूको संख्या निकै भइसकेको थियो । उनीहरूले आफ्नो देशमा पनि विपश्यना सिकाई दिनु ता कि उनका आत्मीयहरूले यसको पूर्ण लाभ लिन सक्नु भन्ने अनुरोध गर्न थाले । परन्तु म जान सकिदैनथेँ । मेरो पासपोर्ट केवल भारतसम्म जानको लागि मात्र थियो । मैले अन्य देशमा जानको लागि बर्मी सरकारसँग आवेदन गरेँ तर सफल भएन । ऊ ति हानको सुझाव अनुसार बर्मी प्रधानमन्त्री समक्ष निवेदन गरेँ फेरि सर्वेसर्वा जनरल नेविनलाई अपिल गरेँ तर कहीं सफल भएन । तब ऊ ति हानले मलाई

धर्म-अधिष्ठान गर्ने सल्लाह दिए । पछि भारतीय नागरीक भएपछि मात्र विश्वका अन्य देशहरूमा समेत विपश्यनाको प्रसारण गर्न सफल भएँ ।

भारत र भारतभन्दा बाहिर केही वर्षसम्म विपश्यनाद्वारा मानिसहरूको धर्मसेवा गरेपछि मनमा एउटा कामना आयो कि एकपटक तीर्थयात्रीको रूपमा आफ्नो जन्मभूमि जाऊँ र आफ्नो धर्म बन्धुहरूसँग भेटघाट गरेर अन्य जानकार व्यक्तिहरूसँग भेटौं साधना सम्बन्धी केही समस्याको समाधान गरूँ । तर मैले बर्मा जाने भिसा पाउन सकिन । त्यस समयको सरकारको त्यही नियम थियो कि बर्मी नागरीक विदेशमा बसेर आफ्नो नागरीकता बदली सकेको छ भने उसलाई कुनै हातलमा फेरि बर्मा आउन दिने छैन । यद्यपि: मैले आफ्नो नागरिकता आफ्नो व्यक्तिगत स्वार्थको लागि अथवा कुनै व्यापार धन्धाको लागि अथवा कुनै राजनैतिक उपलब्धिको लागि बदलेको थिएन । मैले त केवल धर्म सेवाको लागि बदलेको थिएँ तर कानून त कानून नै हो सबै जनलाई समान रूपमा लागू हुन्छ । मैले पुनः ऊ ति हानसँग सम्पर्क गरें । उनले पनि केही गर्न सकेन । उनले धर्म-अधिष्ठान गर्ने सल्लाह दिए, यस्तै गरें । केही समय पछि फर्किन सक्ने सरकारको नियम बन्यो । चारैतिरका ढोका आफैँ खुल्दै गए । बर्मी सरकारले मलाई आफ्नो अतिथिको रूपमा आमन्त्रित गरे । त्यसबेला देखि आफ्नो जन्मभूमि जाने आउने क्रम बन्यो । त्यहाँ पनि शिविर राखें । रंगूनमा 'धर्मज्योति' र मागोकमा 'धर्मरतन' केन्द्रको स्थापना भयो । मांडलेमा 'धर्ममण्डल' खोल्ने तैयारी हुन थाल्यो । अन्य स्थानमा पनि यस विद्याको माग बढ्न थाल्यो । भारतबाट अनेक सहायक आचार्य त्यहाँ गएर शिविर लगाउन थाले । त्यहाँका भिक्षुहरूको लागि तीनवटा शिविर संचालन गरियो । मेरो मन अत्यन्त प्रसन्न भयो । भारतको ऋण चुकाउने पूज्य गुरुदेवको जुन धर्मकामना थियो त्यो पूरा भयो । विश्वमा विपश्यना प्रसार गर्ने गुरुदेवको धर्म-कामना पनि सफल भयो । म गुरुदेवको ऋण त कसरी चुकाउन सकूँला र ? आफ्नो मातृभूमिको ऋण चुकाउने प्रयास त गर्न सकें । बर्मामा शिविर लाग्न थाले पछि त भारत तथा विश्वमा नै धर्म-गंगाको प्रवाह झन वेगले प्रवाहमान हुन थाल्यो । यसबाट अधिक मानिसहरूको कल्याण हुन थाल्यो ।

यस अपूर्व पूण्यलाभमा मेरो मित्र ऊ ति हानको अधिक योगदान छ । उनी पनि यस पूण्यकार्यको भागीदार हुन् । यस पूण्यको बलले उनी, उनको परिवार सहित दीर्घायु होस्, सुखी होस्, स्वस्थ होस् । धर्मको मार्गमा अगाडि बढेर भवमुक्त अवस्था प्राप्त गर्न सकुन् । यही मंगल कामना छ ।

साभार: हिन्दी विपश्यना पत्रिका,
फाल्गुण पूर्णिमा, १९९८)

ठांगल मित्र
स.ना.गो.

धर्मश्रद्धा आगामी महिनाहरूमा संचालन हुने शिविर कार्यक्रम

१. निम्न कार्यक्रमहरू मध्ये आफूलाई अनुकूल शिविरमा सम्मिलित हुनु पूर्व कृपया आचार संहिता पढ्नुहोस् र कमसेकम दुई हप्ता अगाडि आवेदनपत्र भरेर व्यवस्थापनमा सम्पर्क राख्नुहोस् ।
२. शिविरको आरम्भ शुरू दिनको साँझ हुनेछ र समाप्त अन्तिम दिनको विहान करीब सात बजे हुनेछ । शिविरार्थीहरूलाई अनुरोध छ कि शिविर शुरू हुने दिनमा नै शिविर स्थलमा आउनु होला । त्यसभन्दा अगाडिको वा पछाडिको दिनमा होइन ।
३. शिविर स्थलमा आउँदा साथमा टर्च, तन्ना, ओइने (सल) तथा मौसम अनुकूलको लुगा र दैनिक उपयोगका सामानहरू ल्याउन नभूलन होला ।
४. शिविरको संचालन पूज्य गुरुजीद्वारा मनोनीत सहायक आचार्यबाट हुनेछ ।
५. सत्तिपट्ठान शिविर : यस शिविरमा पूज्य गुरुजी अथवा सहायक आचार्यहरूसँग कम से कम तीनवटा शिविर लिइसकेका साधकहरूले मात्र भागलिन पाउनेछन् । यसका साथै विगत एक वर्षदेखि नियमित रूपमा दैनिक अभ्यास गरेको हुनुपर्छ ।

सेप्टेम्बर १४-२५

(भाद्र २९-८ आश्विन) - १० दिवसीय

अक्टोबर १-१२

(आश्विन १४-२५) - १० दिवसीय

अक्टोबर (४-१२)

(आश्विन १७-२५) - सत्तिपट्ठान

अक्टोबर १४-२५

(आश्विन २७-८ कार्तिक) - १० दिवसीय (दशैं शिविर)

अक्टोबर २६-६ नोभेम्बर)

(कार्तिक ९-२०)

नोभेम्बर १४-२५ - १० दिवसीय

(कार्तिक २८-९ मंसिर)

डिसेम्बर १-१२ - १० दिवसीय

(मंसिर १५-२६)

डिसेम्बर १४-२५ - १० दिवसीय

(मंसिर २८-१० पौष)

- १० दिवसीय

धर्मगाथा प्रायोजन

यस पत्रिकामा प्रकाशित भइरहेको धर्मगाथा सबै साधक-साधिकाहरूले प्रायोजन गर्न सक्नेछन् । उक्त गाथा एक पटक प्रायोजन गर्न रुपैयाँ पाँचसय लाग्नेछ । साधकहरूको प्रेरणाको लागि सहयोग बन्न इच्छुक साधक-साधिकाहरूले गाथा प्रायोजन गरी पूण्य लाभी बन्नुहोस् ।

पत्रिका नविकरण गर्ने सूचना

ने.वि.के.ले साधकहरूको लागि प्रकाशित यो 'विपश्यना पत्रिका'को २०५६ सालको नविकरण गर्न बाँकी रहेका सदस्यहरूले सीघ्र नविकरण गर्न अनुरोध गरिन्छ । नविकरण गर्नको लागि ज्योति भवनमा सम्पर्क राख्नुहोला ।

धम्मगिरीको सूचना

यस वर्ष सयाजी ऊ बा खिनको जन्म सताब्दी भएकोले धम्मगिरीमा संचालन हुने आचार्य स्वयं शिविर र दीर्घ शिविर (३०, ४५) मा अधिक साधक साधिकाहरू र सहायक आचार्यहरूले सम्मिलित हुने इच्छा गरेका छन्। हामीले एशियाका विभिन्न देश नेपाल, ताइवान, श्रीलंका, बर्मा, थाइलैण्डको लागि ५० स्थान (पु-२५ र म-२५), भारतको लागि १६० स्थान (पू-१००, म-६०), विश्वका बाँकी देशका लागि ९० स्थान (पू-५०, म-४०) उपलब्ध गराउने निर्णय गरेका छौं। यी शिविरको लागि आवेदन-पत्र धमाधम प्राप्त भइरहेका छन्। अतः शिविरमा सम्मिलित हुन इच्छुक साधक, सहायक आचार्य, बरिष्ठ सहायक आचार्य तथा आचार्यहरूले सिध्द आवेदन गर्नु होला। अन्तिम समयमा प्राप्त हुने आवेदन अपेक्षित गरिनेछ।

प्रश्नोत्तर

- प्र. पुरानो कर्मको कारण मलाई रीस उठ्छ, डर लाग्छ। यसबाट म छुटकारा चाहन्छु। म के गरूँ ?
- उ. जब जब डर लाग्छ तब कुन विषयलाई लिएर डर लागेको हो त्यसमा ध्यान नदिनु। यस समय मेरो मनमा भय छ, डर छ - यस सत्यलाई स्वीकार गरेर डरको साथमा शरीरमा जुन संवेदना उत्पन्न भइरहेको छ त्यस संवेदनालाई हेर्ने र साथमा डर-भयलाई पनि हेर्ने। यसरी हेर्दा हेर्दै विस्तारै डर कम भएर गएको चाल-पाउँछ। डरलाई जबरजस्ती हटाउने कोशिश नगर्ने। त्यसलाई साक्षीभावले थाहापार्ने राख्ने कि "डर लागेको छ"। के विषयमा डर लागेको हो त्यस बारेमा सोच्यो भने त झन डर लाग्न थाल्छ। आलम्बनसँग केही मतलब छैन। मलाई डर लागेको छ र यो संवेदना हो बस यसरी हेर्न थाल्यो भने आफैँ कम हुँदै जान्छ।

धर्म गाथा

हिन्दी

जो अपने कल्याण में, सदा सहायक होय ।
धर्म पंथ पर साथ दे, सही मित्र है सोय ॥
मित्र वही जो कष्ट में, देवे हाथ बढ़ाय ।
मित्र वही जो प्यार से, गलती देय बताय ॥
मत दुर्जन का संग कर, दुर्जन दुःखकर होय ।
पूण्य कर्म क्षय क्षीण हो, पाप प्रबर्धित होय ॥
सतसंगत मंगलकरण, सतसंगत दुःख-मूल ।
सतसंगत जागे धरम, उखडे पाप समूल ॥
करे तो पर उपकार ही, मत कर पर अपकार ।
उपकारों से सुख बढे, दुःखदायी अपकार ॥
मात-पिता की बंदना, गुरुजन का सत्कार ।
समता होवे मित्र से, पत्नी से हो प्यार ॥

हिन्दी

धारे तो ही धर्म है, वरना कोरी बात ।
सूरज उगे प्रभात है, वरना काली रात ॥
चर्चा ही चर्चा करे, धारण करे न कोय ।
धर्म बिचारा क्या करे, धारे ही सुख होय ॥
चर्चा ही चर्चा करे, केवल करे बखान ।
चाख न देखा धर्म रस, कैसे हो कल्याण ?
मानव जीवन रतन-सा, किया व्यर्थ बरबाद ।
चर्चा कर ली धर्म की, चाख न पाया स्वाद ॥
बातें करता धर्म की, मन के छुटे न पाप ।
उंस मुख के ना मिटें, दुःख और संताप ॥
धर्म धार निर्मल बने, राजा हो या रंक ।
रोग शोक चिंता मिटे, निर्भय होय निशंक ॥
मंगल कामना सहित
मातुरत्न फर्मा
वीरगंज

सम्पादक : रोशनी शाक्य, प्रकाशक : नेपाल विपश्यना केन्द्र, धर्मश्रृङ्ग, बुढानीलकण्ठ, काठमाडौं। फोन : ३७६५५, ३७१००७ २०५६ भद्र
सम्पर्क स्थान : श्री रूप ज्योति, ज्योति भवन, पो. ब. नं. १२८९६, काठमाडौं। फोन : २-२५४९०, २-२३९६८, २-४८९४९, २-५०५८१
मुद्रक : न्यू नेपाल प्रेस, अफिस फोन : २५९०३२, २५९४५०, फ्याक्स : (+९७७-१) २५८६७८ प्रेस : ४३४ ८५०, ४३४ ७५३

जि.प्र.का.द.नं. ३८/५१/५२

साधकको नाम :

ठेगाना :

● आजीवन शुल्क रू. ४००/-

● वार्षिक शुल्क रू. २५/-